

Nevolja in nezadovoljnost se je razširila tudi med avstrijske Poljake. V Poljskem klubu, ki je zboroval pred tednom v Krakovu, je prišlo, kakor smo že poročali, do velikega spora, ki se še vedno ni poleglo. Odstopil je celo klubov načelnik dr. Lazarski. Za novega načelnika bo baje izvoljen socialni demokrat Daszynski. Večina Poljskega kluba je proti vladi, ker ista še vedno ustreza Nemcem bolj nego Slovanom. Poljaki postajajo vedno bolj narodni in naklonjeni narodnim zahtevam drugih Slovanov, kar smo že desetletja močno pogrešali.

Redenske novice.

Duhovniška vest. Prestavljen je č. g. Iv. Hanžič, kaplan v Skalajah, v Kapelo pri Radencih.

V kn.-šk. dijaško semenišče v Mariboru so bili na novo sprejeti: V II. razred: Franc Horvat od Sv. Bolfenka v Slov. gor., Alfonz Kopriva iz Sp. Polskave, Jožef Krošelj iz Kapel, Franc Lasbacher od Sv. Petra pri Radgoni, Matija Munda od Sv. Tomaža pri Ormožu, Alojzij Mulec iz Hoč, Bogomir Pušnjak od Sv. Lovrenca pri Mariboru, Jožef Suhač od Sv. Jurija ob Ščavnici. V VII. razred: F. Šega iz Slov. Bistrice.

Slovenska deca v slovenske šole! Slovenske očete in matere opozarjamo na njihovo sveto narodno dolžnost, da vzgajajo otroke v pravem slovenskem duhu ter jih ne odtujujejo sebi in lastnemu narodu. Zato slovensko deca samo v slovenske šole! Na njih se uči itak nemščine toliko, kolikor je treba. Zanašamo se na slovenske žene, da bodo storile svojo narodno dolžnost, in na slovenska dekleta, ki bodo pazila, da noben slovenski otrok ne zaide v tujo šolo!

Začetek šolskega leta na mariborski gimnaziji. 1. Sprejemni izpiti za I. razred bodo dne 15. septembra od 10. ure dalje; vpisati za nje se je treba, pisмено ali osebno, do 14. septembra. Učenci, ki so bili dne 2. julija sprejeti, se oglašijo dne 18. sept. 2. Dodatni izpiti bodo dne 16., ponavljalni dne 17. t. m. od 8. ure dalje. 3. Sprejem dosežanih učencev bo dne 17. septembra od 4. ure dalje. 4. Novovstopajoči dijaki drugih gimnazij se javijo pri ravnateljstvu dne 17. septembra ob 10. uri. 5. Dne 18. septembra se šolsko leto otvori s slovesno službo božjo. Vse te naredbe veljajo le do preklica. — Opomba: Podrobni podatki so na črni deski v sedanjem šolskem posloju (Elisabethstraße 16) razvidni.

Zavod č. šolskih sester v Celju. Vpisovanje na šoli č. šolskih sester v Celju se bo vršilo v dneh 14., 15. in 16. septembra.

Vpisovanje učencev na mariborski državni realki za I. razred se vrši dne 17. septembra od 8. do 10. ure predpoldne, za ostale razrede in sicer za lastne učence dne 17. septembra od 11. do 12. ure predpoldne, za tuje učence pa dne 16. septembra od 8. do 10. ure predpoldne.

Vpisovanje učenk na mariborskem deželnem ženskem učiteljskišču za I. letnik se vrši dne 15. septembra od 8. do 9. ure predpoldne, za ostale letnike pa dne 17. septembra od 9. do 12. ure do poldne.

Otroci so priokali domov, ker so jih zaslepili starši dali v celo nemško šolo. Tam revčki niso niti ene besede umeli. Zraven pa je bila lepa slovenska šola, kjer bi se lahko naučili obeh jezikov. A starši so bolj verjeli sladkim besedam in kruto potisnili otroke v ponemčevalnice.

Smrt odličnega narodnjaka. Dne 6. septembra t. l. je umrl nae le smrti, zadet od srčne kapi, veleugledni posestnik Franc Lipovšek v Medlogu pri Celju v 82. letu svoje starosti. Rajni je bil vedno v prvi vrsti med boritelji za slovenski značaj celjske okolice. V tem boju ga ni uklonila nikaka žrtev. Ni se ustrašil nikake zapreke, nikake zamere, odločno in dosledno je bilo povsod njegovo delo. Zato so ga povsod čislali in mu poverili razne javne službe. Bil je občinski odbornik celjske okolice nad 40 let, dolgoletni ud krajnega šolskega sveta, od ustanovitve do svoje smrti ud Katoliškega podpornega društva za zdrževanje slovenske dekliške šole šolskih sester, soustanovitelj in odbornik Ljudske posojilnice v Celju ter član skoro vseh katoliških in narodnih društev in naročnik „Slov. Gospodarja“ od ustanovitve. Njegova domačija je bila odlična katoliška hiša in znana po svoji gostoljubnosti. Svoje otroke je vzgojil v odločno katoliškem duhu. Dve hčerki sta postali šolski sestri-učiteljici, že umrla šolska sestra Ksaverija ter šolska sestra Pankracija v Mariboru. Tretja hči, gospa Pišek, posestnica na Čretu, pa mu je vzgojila dobra vnuka in vnukinjo, ki so ga pridno podpirali zadnja leta pri gospodarstvu. Kot vrl sin sv. Cerkve je bil tudi do smrti cerkveni ključar cerkve sv. Maksimilijana. Pred svojo naglo smrtjo ni mogel sprejeti sv. zakramentov, pa Bog mu je naklonil milost, da jih je sprejel še zadnjo nedeljo svojega življenja v cerkvi. Kako je bil ranjki priljubljen in spoštovan, je pokazal njegov pogreb, katerega je vodil mil. g. opat ob asistenci 10 duhovnikov. Udeležili

lo se ga je zastopstvo okoliške občine z g. županom na čelu, zastopniki vseh korporacij in društev, katerih član je bil ranjki, č. šolske sestre in usmiljene sestre ter nebroj domačega občinstva. Blagemu ranjkemu svetila večna luč, žalujočim zaostalim pa naše odkritosrečno sožalje!

Častni občani. Občinski odbor Sv. Križ pri Mariboru je v svoji zadnji seji soglasno sklenil, da imenuje gg. dr. Antona Korošca, dr. Karla Verstovška, dr. Jožefa Hohnjeca ter dr. Antona Jerovskega radi njihovega vstrajnega delovanja na polju mladinskih organizacij, zlasti še kot odločne zagovornike teženj slovenskega naroda, svojim častnim občan m.

Častno občanstvo. Občina Gornja Polskava je podelila g. nadučitelju Josipu Sabati ob priliki 40-letnice njegovega službovanja za njegovo požrtvovalno 28letno delovanje na Gornji Polskavi častno občanstvo.

Zavod č. šolskih sester. Č. šolske sestre v Mariboru so si izvolile za mater prednico zopet č. s. Lidvino Purgaj.

Konec trpljenja. Poroča se nam s Koroškega, da sta se č. gg. župnik Meško in župnik Ražun vrnila po tolikem preganjanju na svoji župniji. Narodnima mučenikoma naše simpatije in iskreno željo: Navdušeno za naše ideale naprej!

Odlikovani nadučitelji. Nadučitelji Sim. Cvahete pri Mali Nedelji, Franc Lorber v Braslovčah in Ernest Slane v Petrovčah so vsled svojih zaslug za šolstvo imenovani za šolske ravnatelje.

C. in kr. avditor sodeluje tudi pri mariborski cenzuri. Ali je potreben ali ne, ali je res vojaško in posebno svetovno bolj izobražen kakor naše državno pravdnstvo, sodbo o tem prepuščamo drugim. Ampak večkrat čutimo njegovo roko tamkaj, kjer bi je ne trebalo. Ko je rajna „Soldatenzeitung“ nesramno hujskala proti Slovincem, je držal svojo roko nad njo, da se je nismo smeli niti dotakniti. Sedaj smo je zopet čutili. V „Slov. Gospodarju“ smo prinesli primeru med našim cesarjem in nemškim, kako delata za mir. Primera je seveda izpadla na korist in v dobro našemu avstrijskemu cesarju — in prišel je c. i. kr. avditor ter rekel, da se take primeru ne smejo delati. Na mestu primere so naši čitatelji videli veliko belo liso. Zadevo smo izročili državnim poslancom, da branijo pred avditorjem pravilno dinastično pisavo.

Taki so za nadaljevanje vojske! Iz Ptujja se nam piše: „Stajerčev“ urednik Linhart se huduje, zakaj se dr. Korošec po Hrvatskem in po Bosni trudi za svobodo našega dosegaj tako tlačnega naroda ter mu nasvetuje, da bi šel kot vojni kurat na bojišče. Ta pa je res lepa, da Linhart goni druge na bojišče, sam pa doma za pečjo sedi. V Mariboru se vam menda ni znano, da je Linhart oproščen od vojaščine, ker pomaga mestnemu svetu pridobivati živeža iz ptujске okolice. Vse odredbe, zaradi katerih so naši kmetje na Ptujskem polju tako nevoljni, izvirajo iz Linhartove glave in srca. Zato je oproščen! Njegov list je za brezobzirno nadaljevanje vojske. Seveda, saj je njegov urednik Linhart — oproščen!

Kako je na Ogrskem. Znano je, da je bil grof Tjza zelo odločen za izbruh svetovne vojske in da je še sedaj navdušen za brezobzirno nadaljevanje vojske v smislu nemškega cesarja Viljema. Kako pa Ogrji skrbijo, da bi lahko zdržali v vojski, je druga stvar. Na Ogrskem je določeno na mesec žita 15 kg na glavo, na konja 5 mc ovsa na leto, na konja, ki težko dela, 7 mc, za žrebe 2 mc, za krmljenje svinj je dovoljeno 5 mc ječmena na svinjo, za prase 2 mc. Uporaba koruze še je neomejeno dovoljena. Na Ogrskem je torej lahko zdržati. Pri nas je drugače. V Bosni je najhujše. Tam n. pr. se daje samo 2 kg žita na družino za celi mesec! Najhujše je v zasedenih krajih. V sandšaku Plevlje je umrlo prošle gospodarske godine 1600 ljudi od glada. Ogrski grofje so lahko za nadaljevanje vojske.

Za vojake. Katoliško bralno društvo pri Sv. Juriju ob južni žel. je poslalo za vojake 38 raznih knjig. Knjige pošiljamo samo na naslove brez vojnih pošt, ker nam sicer pride pošiljatev predraga. Vojakom, ki so prosili za mariborske časnike, smo vsem ustregli. Če časnikov niso dobili, naj reklamirajo. Za časnike se je nabralo 318 K 50 v. Ker se oglašajo vedno novi naročniki za časnike, zato na novo prosimo za darove v ta namen. Č. g. župnik Fr. Ogrizek v Dramljah je poslal iz lastnega nagiba 30 K za „Nedeljske evangelije z razlago in molitvenikom“, ki se naj pošljejo vojakom. Kdor jih torej hoče imeti, naj se oglasi na spodnji naslov, da jih dobi brezplačno, dokler se ne porabi teh 30 K. Vojak M. (T.-R. 87; 8. stot., 4. v. v. p. št. 304) piše o teh evangelijih podpisano: „Ravno sedaj, ko zopet vihrajo ti grozni boji, sem sprejel Vaš cenjeni molitvenik, katerega mi je poslala sestra. Izrekam Vam pristrčno zahvalo za njega, ker sedaj mi je v veliko tolažbo. Spominjajte se nas kaj v molitvi. Pozdrave z bojišč!“ — Dr. M. Slavič v Mariboru.

Za avstr. Rdeči križ se je nabralo pri poroki g. Ivana Zidarič z gđc. Terezijo Kerenčič v Središču 31 K 20 v.

Griža. Iz Maribora in Celja se nam poroča, da se je začela griža hudo razširjati. Tudi od dru-

god izvemo, da je zahtevala že mnogo žrtev. Pazite na hrano in snago!

Toča. V nedeljo, dne 9. septembra, popoldne, je toča močno oklestila vinograde v župnijah St. Ilj v Slov. gor., Svečina, Spielfeld, Ernovž in Lipnica. Na nekaterih krajih je vino kar teklo po vinogradu. Več dni je dišalo po sladkem vinskem moštu. Skoda je ogromna. Najbolje je, poškodovano grozdje potrgati in sprešati, sicer se posuši. Tudi ajda je potlačena k tlom. Skoda tudi za krasno letošnje sadje, ki je močno stolčeno.

Podnevna brzovlaka med Mariborom in Dunajem zopet vozita in sicer od dne 10. septembra naprej.

Gospodarske novice.

Namesto orožnikov — izvedenci. Doslej so odločali o podporah za svoje vpoklicanih vojakov edino pravzaprav orožniki. Kakor so oni poročali na tozadevno vprašanje podporni komisiji, tako je večinoma odločila komisija. Proti tej proceduri navadno ni pomagala nobena pritožba, čeprav se je s tem marsikateri skrbni in ubogi ženi zgodila velika krivica. Izvedeli smo, da odslej podporna komisije ne bodo vpraševale za zvedeniško mnenje o upravičenosti preživninskega prispevka orožnikov, ampak ugledne može, ki prav dobro poznajo razmere v svojem kraju in potrebe ljudi. To je vsekakor zelo umestna in pametna uredba, ki pa prihaja žalibog precej pozno.

Jajca in sladkor v ptujskem okraju. Glede zveze med oddajo jajc in dobavo sladkorja se je v ptujskem okraju odredilo, kakor izvemo uradno: Vsaka popisana stranka mora brezpogojno dobiti popolno množino sladkorja, ako se z veljavnimi sladkornimi kartami zglaš. Le glede vrstitev se odredi, da dobijo sladkor najprej le one stranke, ki bodo ob enem prodajalnicam kot prevzemnim mestom za jajca oddale sedajni produkciji in gospodarskemu položaju stranke primerno množino jajc (za 1 karto 1—3 komade). V teku te dobe je vendar osebam, ki glasom doprinešenega občinskouradnega potrdila ne spadajo k producentom jajc, ravnotako oddajati sladkor. Tudi viničarjem, železničarjem in nameščencem ter želarjem brez posestva se mora takoj izročiti sladkor. Prevzemna cena za jajca znaša od 1. septembra 28 vinarjev za 1 komad. Ta cena se plača samo le za sveža jajca in prodajalnica mora vsikdar v lastno korist pokvarjena jajca zavrniti, ker za to se ji ne povrne nobena škoda. — Postopanje ptujskega glavarstva glede jajc je sicer nepostavno, toda dokler se ne odpravi, naj si stranke, ki nimajo jajc za oddajo, dajo od občine potrditi, da ne spadajo med producente jajc.

Uravnava prometa s kavino mešanico v ptujskem okraju. Uradno se je odredilo: Z veljavno dobo od 5. avgusta do 30. septembra t. l. veljavne kavine karte, glaseče se na ¼ kg kavine mešanice, bodo deloma odjemale uradne prodajalnice, katerim se je obenem odkazala kavina mešanica. Ker bo sedanjí odkaz za politični okraj Ptuj komaj pokril eno tretjino vse potrebe, tedaj se bodo prodajalnice pri oddaji kavine mešanice morale ravnati po sledečem: 1. Kavina mešanica se sme oddajati le proti kavinim izkaznicam, za jednotni zavitek po ¼ kg se odvzame po ena kavina izkaznica. 2. Pred vsem je zadovoljiti le polovično število kavinih kart onih prodajalnic pridelenih gospodarstev, ki ob enem dobivajo moko. Za otroke pod 4. letom se ne smejo dobivati nobene kavine karte. Pri neravnem številu kavinih kart je pri zahtevi do ene polovice kilograma izročiti nastopni višji znesek, pri zahtevi nad polovico kilograma kavine mešanice pa nižji znesek, ker se kavina karta in tudi zavitek kave ne more deliti na eno osminko kg. Primer: Gospodarstvo, ki ima pravico do 9 krušnih kart, od teh 2 otroka pod 4. letom, ima pravico do sedem kavinih kart. Popolna zahteva kave bi znašala 7 četrtink kg, ker pa se ima izročiti le polovico tega zneska, bi to znašalo ¼ krat 1 osminko kg. Ta izračunjeni znesek znaša več nego ¼ kg, tedaj se ima izročiti ¼ kg in za to se naj odvzamejo 3 kavine karte. Da se z ostalimi kartami ne bode več zahtevalo, tedaj je to izročitev v seznamku odjemalcev zaznamovati. 3. Oni odjemalci z dobavno pravico do moke imajo prednost pri dobavi kavine mešanice in ti morajo isto najpozneje do 15. vsakega meseca pri svojih prodajalnicah zahtevati. Ko bodo odjemalci, ki imajo pravico dobivati moko, dobili kavino mešanico, torej najpozneje po 15. septembru, potem smejo prodajalci oddajati ostanek vsem ostalim upravičnim odjemalcem in sicer dobi gospodarstvo ¼, ali ako ostanek zadostuje, ½ zahtevane množine. 5. Cena za ¼ kg zavoja kavine mešanice znaša za prodajalca na drobno 1 K in se ne sme prekoračiti. 6. Prodajalnice morajo ta ukaz v svojih prodajalnicah obče vidno pibiti. 7. Uradne prodajalnice, ki se ne bodo ravnale po teh določbah, se bodo strogo kaznovala. Občinska predstojništva morajo ta odlok javno razglasiti.

Rekvizicija živine v ptujskem okraju. Rekvizicija živine po okraju gre svojo pot. Nekaj oddajo ljudje še prostovoljno, ker jo čez zimo tako ne bodo mogli prepediti. Če pa tuintam kak posestnik lepega živinčeta le noče oddati, pošlje okrajno glavarstvo orožnika in živinče gre iz hleva s silo, če ne v lepa. Seveda tako se dela samo s kmetskimi posestniki! Ptujsko okrajno glavarstvo ima orožnike samo za

kmeta. Izvedeli smo, da bi grajšček Pongrac z Vurberga tudi moral oddati par volov, ker ima pet parov in jih toliko ne rabi in tudi krme ne bo imel, da bi jih prerediti čez zimo. Toda ni jih hotel oddati. In ne le, da okrajno glavarstvo ni poslalo orožnika k njemu, marveč okrajni živinozdravnik je se zagovarjal grajščaka, da zdaj volov še ne bo oddal. Tako se dela pri nas. Kmeta se stiska, od njega se zahteva zrno, živina, jajca, grajščaka in mestjana pa se varuje! Mi javno pozivljamo gospoda okrajnega glavarja, da napravi tukaj red! Pravica na vse strani! Naše gosode poslance pa prosimo, da na znanijo to na merodajnem mestu!

Klanje svinj brezpogojno dovoljeno. Na mnogih krajih je razširjena govornica, da se od 1. sept. naprej svinj ne sme doma klati brez uradnega dovoljenja. To je popolnoma neresnična vest. Svinje za domačo potrebo se sme prejkoslej doma prosto zaklati, ne da bi bilo trebalo komu kaj naznaniti. Če se bo kaj spremenilo, bomo poročali.

Krompirja, ki se je pridelal v vrtilih, ni treba oddati, tako se naznanja uradno. Mislimo, da je to uradno poročilo pač popolnoma nepotrebno, ker krompirja iz vrtoč pač ne bo več mogoče od nikogar zahtevati, ker ga je že davno zasegel človeški želodec.

Mletje žita. Urad za ljudsko prehrano je določil, da se mora iz pšenice odslej izmleti 82 odstotkov moka (dosedaj 90 odstotkov), iz rži pa 85% moka (dosedaj 90%), ostalo pa otrobi. Moka bo torej odslej nekoliko boljša.

Sladkor za petijot. Slišimo, da nemški vinotroci in vinogradniki pridno vlagajo prošnje za dobavo sladkorja za napravo petijota. Čudimo se, da se slovenskih vinogradniških krogov ni obvestilo, da se bo dobil sladkor v ta namen. Letos sladkor ni namenjen za izboljšanje vina, ampak za napravo petijota, v krajih, kjer primanjkuje sadja, ali pa je isto tako zlahka kakovosti, da ga je škoda v veliki meri uporabiti za pijačo. V slovenskem delu dežele je mnogo takih krajev, kjer se rabi mnogo domače pijače za delavce, a ni ne trohice sadja. Zahtevamo in sicer odločno zahtevamo, naj se sladkor, ki je na razpolago, dodeli predvsem takim krajem in sicer kmetskim posestnikom, a ne bogatim vinotročem. Vinotročem letos absolutno ne gre ne enega kilograma sladkorja, ker bo vinski mošt imel itak dovolj stopinj sladkorja in ga ne bo treba poboljševati z dodajanjem sladkorja. Vlagajte torej, kmetski posestniki, ki bi radi delali iz vinskih tropin petijot za potrebno domačo pijačo, prošnje za dobavo sladkorja in sicer na naslov: C. kr. kletarski nadzornik Rihard Petrovan, Maribor, okrajno glavarstvo. Radi nujnosti pripravimo, da se oddajo prošnje ekspresno. V prošnji navedite, koliko hektolitrov petijota hočete napraviti in koliko sladkorja boste rabili v to svrhu. Prošnje še dajte potrditi pri županu in občinskem žetvenem komisarju. Kmetske vinogradnike, ki se jim bodo prošnje odbile, prosimo, da nam to takoj naznanijo.

Vinske cene. Od zanesljive strani izvemo: Okrožna komisija za določevanje primernih (ravnalnih) cen bo baje v najbližnjih dneh določila primerne cene za letošnji vinski mošt. Cena za navadna vina bo baje med 2 K 60 v do 3 K 40 v. Za sortirana vina bodo veljale boljše cene. Kdor torej ima količkej večji vinograd, naj trga letos vsako vrsto grozdja zase, tako da bo imel rizling v posebnem sodu, muškati v posebnem itd. Na sode, v katerih je sortirano vino, se morajo prilepiti listi z napisom: „Rizling 1917“, „Silvanec 1917“ ali „Burgundec 1917“, kakoršno vino pač je v sodu. — Gospodje, ki določajo cene, naj se vendar ozirajo tudi malo bolj na vina naših kmetskih vinogradnikov in naj ne dajejo prednosti vinom gosposkih in meščanskih vinogradnikov.

Kako se naj suši sadje? Poizvedovalni urad za pridelovanje zelenjave in krompirja nam naznanja, da je c. kr. namestništvo izdalo dvojezična navodila o sušenju sadja. Ta navodila se lahko dobijo zastoj pri zgoraj omenjenem Poizvedovalnem uradu v Gradcu, Burggasse 1, 3. nadstropje. — Ko to naznanjamo našim čitateljem, moramo pristaviti nekaj pripomb. Omenjeni urad bi v 20. stoletju vendar že moral vedeti, da se spodobi časniku pripisovati brezplačno vsaj en izvod knjige ali sploh duševnega proizvoda, kadar se prosi za njega objavo. Urednik mora vedeti, kaj objavi in kaj priporoči v svojem listu, drugače bi vsak žid v poštenem katoliškem listu lahko hvalil in priporočal svoje umazano književno blago. Drugokrat se nam torej naj blagovoli „milostno“ doposlati vsaj en izvod dotičnega listka, da bomo poznali navodila! Sploh pa se nam čudno zdi, da se ta „navodila o sušenju sadja“ tako skrivajo pred svetom! Če je reč dobra in koristna, naj se izroči listom, da se doslovno objavi v vseh listih ter se na ta način vse ljudstvo seznanji z njo, če pa nič ne velja, potem pa te modrosti tudi na posebnih lističih ni potreba razširjati. Koliko ljudi bo pa tudi pisalo po dotični listek v Gradcu? Na dan torej z modrostjo, če ste v Gradcu iznašli kaj koristnega o sušenju sadja, dokler še ni prepozno!

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev na Dunaju je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklica: Hlodi mehki neotesani 42—60 K, trdi 55—110 K, mehke česke 90—118 K, oglati ali otesani mehki hlodi 80—120 K, trde deske 120—210 K. Za ostale vrste lesa je bilo poročanje tako živahno, blaga pa tako malo, da ni bilo določenih sploh nobenih cen.

Najnovejša poročila.

Najnovejšje avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 12. septembra.

Italijansko bojišče.

V teku večrajšnjega dne je prišlo do hudih bojov samo na pobočju gore Sv. Gabrijele, ki so bili za nas ugodni. Sicer pa nič pomembnega.

Vzhodno bojišče.

Rusi in Rumuni so spetovano hudo napadali višine zahodno od Očene. Njihovi navali so se večjele že v našem ognju izjalovili. Enkrat so pa bili s protisunkom odbiti.

Albansko bojišče.

Južno od mesta Berat so naše čete zapodile italijanske čete nazaj čez gornji Ozum. Pri Pogradcu ob jezeru Ohrida se naše čete umikajo pred sovražnikom, ki je v premoči.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 12. septembra.

Vzhodno bojišče.

Med Vzhodnim jezerom in Dvino so nemške čete vrgle ruske poizvedovalne oddelke na več mestih nazaj.

Število vjetnikov izza bitke pri Rigi je naraslo na 8900. Plen znaša 325 topov, med temi dve tretjini težkih, več obloženih in malih železniških vlakov, več pionirskega orožja, streliva, živil ter številno avtomobilov in drugih vojaških vozil.

Med Prutom in Moldavo živahni artilerijski ogenj in poizvedovalni boji. Rusi pri kraju Solka nadaljujejo svoje napade. Južozahodno od Turgul-Očene je sovražnik petkrat napadel naše črte, a je bil odbit.

Odmor na soški fronti

Vsa znamenja kažejo, da bo trajal odmor na soški fronti le kratko časa. Italijani spravljajo zdaj nove rezerve na soško fronto, dočim mečejo italijanski topovi v enomer granate na goro Sv. Gabrijele, da bi našim četam bilo onemogočeno popraviti naše ondotne postojanke. Italijani obstreljujejo iz ladijskih topov, ki streljajo na zelo veliko daljavo, naše postojanke, ki se nahajajo za goro Sv. Gabrijele, da bi dovoz živil in municije ovirali. Bržčas bo Kadorna že v kratkem ponovil še enkrat svoj poskus, da bi zavzel goro Sv. Gabrijele.

Avstrija nepremagljiva.

Vojaški sotrudnik je priobčil v švicarskem listu „Baseler Zeitung“ članek, v katerem opisuje veličanske italijanske napore ob soški fronti ter pravi sklepno: Po sijajnih avstrijskih zmagah v vzhodni Galiciji je že minul trenutek, ko bi bilo mogoče Avstrijo z orožjem podreti k tlom. Zgodovina bo svedočila potomcem, da sta osrednji velesili vstrajali v junaškem boju proti štirim petinam cele Evrope.

Rusi si zopet želijo carja?

Švicarski list „Bund“ poroča, da so v Petrogradu izsledili organizacijo, katera se zove „Sveta Rusija.“ Glasilo te organizacije je list „Groza“, ki številko za številko piše, da more prinesiti kruh in mir edino le car. Angleži in Francozi so sovražniki Rusije. Mir bi se moral skleniti takoj.

Odgovor Nemčije na papeževo mirovno pismo.

Po poročilu iz Berolina se je glede odgovora Nemčije na papeževo mirovno pismo baje dosegel sporazum med vsemi nemškimi strankami. Dne 11. t. m. je imelo pod cesarjevim predsedstvom ministristvo sejo, v kateri se je določila vsebina odgovora na papeževo mirovno pismo.

Angleška mirovna ponudba?

Ogrski list „Pesti Hirlap“ je dne 11. septembra priobčil maloverjetno brzojavko iz Berolina, ki pravi, da se v Berolinu vzdržuje vest, češ, Anglija bi bila stavila mirovno ponudbo Avstriji in Nemčiji. V tej mirovni ponudbi baje ni nič omenjena Rusija in tudi Balkana se ne omenja.

Kitajska ne bo sklenila posebnega miru.

Angleški list „Daily Mail“ poroča, da je Kitajska dne 2. septembra sklenila se pridružiti londonski pogodbi, po kateri se zaveže, da ne bo sklenila nobenega posebnega miru.

Bolgarska kraljica umira.

Iz Sofije poročajo, da je bolgarska kraljica Eleanora smrtonevarno obolela. Novejša poročila pravijo, da je delovanje srca tako slabo, da se je bati najhujšega.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatu ni bilo po tujem hmelju nobenega popraševanja in so bile cene samo na papirju. Cene za češki hmelj so se pa po kakovosti blaga gibale med 110—140 K za 50 kg. Položaj avstrijskih hmeljarjev je postal naravnost obupen. Za prihodnje leto se namerava zopet opustiti polovica letošnjih hmeljskih nasadov.

Razne novice.

Dalmatinska občina — brez mož. Dalmatinska občina Sijarica je popolnoma brez mož. Okoli 300 se jih je izselilo v Ameriko, 150 jih je padlo že na bojišču, vsi drugi pa so pri vojakah.

Največji demant na svetu. V žezlu bivšega ruskega carja Nikolaja se nahaja največji in najdragocenejši demant celega sveta. Vrednost tega demanta se ceni na eno milijardo kron. Demant je kupil ruski knez Orlov od perzijskega kralja leta 1739 za 450.000 ruskih srebrnih rubljev in ga pozneje prodal ruski princesinji Tarakanovi. Ko je odstavljeni ruski car Nikolaj prvič videl ta dragoceni kamen, je baje rekel: „Bojim se, da mi bo ta kamen prinesel nesrečo.“ Ta dragoceni demant je sedaj last ruske začasne vlade.

Dr. Fric Adler pomiloščen. Naš cesar je morilca grofa Stürgha, dr. Frica Adler, ki je bil obsojen na smrt, pomiloštil. Smrtno kazen so mu spremenili v 18letno ječo.

Dopisi.

Maribor. Ponedeljek, dne 10. t. m., popoldne, je pri kopanju v Dravi utonil 15letni Rihard Ulaga, sin tukašnjega trgovca g. Jožefa Ulaga. Trupla še dosedaj niso našli. Naše sožalje!

Maribor. Naš sodni okraj mora v enem mesecu oddati 104 vagone sena. Dobivamo pritožbe, da se je prvotni razdeljevalni načrt tako čudno sestavil, po katerem bi morale hribovite občine oddati mnogo več kot občine v ravnini in nižinah. Treba bo brezobzirno preiskati, kdo je to zakrivil.

Marenberg. Shod, ki se je vršil pri Sv. Janezu v nedeljo dne 9. septembra, je bil dobro obiskan in prav zanimiv. Razun nekaterih poučnih govorov in deklamacij, ki smo jih z veseljem poslušali, se je nam tudi pojasnila, kolikor dovoljuje previdnost, bodočnost naše ožje domovine, kar mora prav posebno zanimati nas, ki živimo ob meji.

Sv. Duh na Ostrem Vrhu. Zloglasni Jožef Pavlič, p. d. Hazenbah pri Sv. Križu nad Mariborom, se je kot črnovojnik v Mariboru obesil. Oblastniki si naj zabeležijo take svoje zveste gonjače in pomagače iz začetka vojske 1914.

Sv. Jurij v Slov. gor. Na Malni je po noči dne 27. avgusta požar uničil hišo in svinjske hleve posestnika Mariji Bauman. Škoda je okoli 20.000 K.

Vurberg. Mnogo se dandanes toži o surovosti mladine, a še bolj po mestih kot po deželi. To smo skusili tudi na Vurbergu pretekli četrtek. Iz Maribora je prišlo pet gospodičen od 14 do 20 let. Ker ni bilo domačih ljudi blizu, so zakurile za cerkvijo ravno za velikim oltarjem velik ogenj. Tam so kuhale jajca, jabolka, krompir ter so pekle koruzo, kar smo spoznali po mnogih olupkih in lupinah ter praznih koruznih rogovih. Vpraša se le, kje so to dobile, ali so to kupile, ali je drugače prišlo v njihovo lastnino?! Drva so ukradle. Da so njihovi predniki jedli nekaj želod v tevtoburskem gozdu, spričuje to, ker so pustile nekaj strzanih listov graškega „Tagblatta“ na mestu. Pa še nekaj so pustile in sicer nekaj takega, kar puščajo konji na cestah. „Heil!“ nemška kultura!

Dramlje. Umrl je dne 8. septembra veleposestnik Martin Laubič. Bil je svojčas župan občine Bezovica. Laubič je bil vrl mož in vnet za dobro stvar. Star je bil 65 let. Dolgoletnemu naročniku „Slovenskega Gospodarja“ svetila večna luč!

Dobrna. Dne 8. septembra je umrl v okolici Vrba Martin Sedovnik, p. d. Stari Golob, star 97 let. Rojen je bil dne 27. oktobra 1820. Pač izredno visoka starost za današnje čase in vredna, da se jo zabeleži.

Celje. Pouk na orglavski šoli se prične dne 15. septembra. Sprejele se bodo tudi gospodične.

Celje. Umrl je na griži g. Josip Berk, knjigovodja Posojilnice v Celju, v 41. letu svoje starosti. N. p. v m.!

Dobova. Jubilejno svečanost, 50letnico posvečevanja cerkve in patrocinij „Ime Marije“ smo dne 9. t. m. obhajali v prisrčnem duhovnem veselju. Po slovesni procesiji je g. dekan blagoslovil nova slikana okna v svetišču z lepimi okraski in podobami sv. Ane, sv. Jožefa, sv. Antona Pad. in sv. Katarine, katera okna so kras lep cerkvi, vreden spomin zlatega jubileja in darežljivosti župljanov, ki so v ta namen v enem letu darovali 4500 K. V pridigi je poznat govornik g. profesor dr. Medved razložil zgodovino farnе cerkve, ki je delila z župljani veselje in žalost; ganljiv je bil govor o moči in blagoslovu cerkve, o oltarju; tja naj prihajajo vsi farani v vseh zadevah, k Jezusu vsemogočnemu, usmiljenemu in resničnemu, k Mariji, svetli zvezdi, k Bogu, v sv. nebo. V vednem spominu bodo do solz ginjeni poslušalci, domači in romarji iz treh kronovin ohranili besede tolažbe in vspodbude v resnem življenju.